

TEHLİKELİ VE ÇOK TEHLİKELİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR İÇİN MESLEKİ YETERLİLİK BELGESİ ZORUNLULUĞU

1. MESLEKİ YETERLİLİK BELGESİ ZORUNLULUĞU

Mesleki Yeterlilik Kurumu Mesleki Yeterlilik Belgesi Zorunluluğu Getirilen Mesleklere İlişkin 2015/1 Sayılı Tebliğ uyarınca; tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışanlar için Mesleki Yeterlilik Kurumu Mesleki Yeterlilik Belgesi zorunluluğu getirilmiştir.

Söz konusu tebliğin “Belge Zorunluluğu” nu düzenleyen 3 üncü maddesi uyarınca, “tehlikeli ve çok tehlikeli işlerden olup, Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından standardı yayımlanan mesleklerde, Mesleki Yeterlilik Kurumu Mesleki Yeterlilik Belgesine sahip olmayan kişiler iş bu Tebliğin yayım tarihinden itibaren on iki ay sonra çalıştırılmazlar.”

Mesleki Yeterlilik Kurumu’nun “MYK Web Portalı” nda Mesleki Yeterlilik Belgesi (MYB) kapsamındaki meslekler; Yeterlilik Adı, Yeterlilik Kodu, Seviye, Sektör, Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşları (Akredite Kuruluşlar), Belge Zorunluluğu Tarihleri ile birlikte yer almaktadır.

MYB kapsamında yeni meslek standartları oluşturulduktan sonra, söz konusu meslek standartları Resmi Gazetede ilanına müteakip MYK Web Portalına eklenmekte/güncellenmektedir.

2. TEHLİKELİ VE ÇOK TEHLİKELİ İŞ KAVRAMI

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 9 uncu maddesi uyarınca çıkartılan İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliğinde işyerlerinin iş sağlığı ve güvenliği açısından yer aldığı tehlike sınıfları Ek-1’de yer alan İşyeri Tehlike Sınıfları Listesinde belirtilmiştir.

İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliğinin 2 nci maddesi uyarınca, tehlike sınıfının tespitinde bir işyerinde yürütülen asıl işin tehlike sınıfı dikkate alınır.

İşveren asıl iş faaliyet değişikliğini en geç bir ay içerisinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bildirir.

Asıl işin tayininde tereddüde düşülmesi halinde işyerinin kuruluş amacına bakılır. İşyerinde birden fazla asıl iş tanımına uygun faaliyetin yürütülmesi halinde, bu işlerden tehlike sınıfı yüksek olan iş esas alınır. 6331 sayılı Kanunun işyeri tanımına giren işyerlerinde yapılan asıl işin yanında veya devamı niteliğinde faaliyet alanının genişletilmesi halinde o işyerinde bu fıkrada esas alınan kurula göre belirlenir.

3. MESLEKİ YETERLİLİK BELGESİ KOŞULU ARANMAYAN ÇALIŞANLAR

Mesleki Yeterlilik Kurumu Mesleki Yeterlilik Belgesi Zorunluluğu Getirilen Mesleklere İlişkin Tebliğin 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre ustalık belgesi almış olanlar ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı mesleki ve teknik eğitim okullarından ve üniversitelerin mesleki ve teknik eğitim veren okul ve bölümlerinden mezun olup, diplomalarında veya ustalık belgelerinde belirtilen bölüm, alan ve dallarda çalıştırılanlar için mesleki yeterlilik belgesi şartı aranmamaktadır.

4. MESLEKİ YETERLİLİK BELGESİNE İLİŞKİN DENETİM YETKİSİ

Mesleki Yeterlilik Kurumu Mesleki Yeterlilik Belgesi Zorunluluğu Getirilen Mesleklere İlişkin Tebliğin 4 üncü maddesinde, tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışanlar için Mesleki Yeterlilik Kurumu, Mesleki Yeterlilik Belgesi zorunluluğunu yerine getirilip getirilmediğine ilişkin denetimlerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Müfettişlerince yerine getirilmesi öngörülmüştür.

5. İDARİ PARA CEZASI UYGULANMASI

Mesleki Yeterlilik Kurumu Mesleki Yeterlilik Belgesi Zorunluluğu Getirilen Mesleklere İlişkin Tebliğin 4 üncü maddesi uyarınca, söz konusu tebliğin hükümlerine aykırı davranan işveren veya işveren vekillerine Çalışma ve İş Kurumu il müdürü tarafından her bir çalışan için (2024 yılı için) 4.769,00 TL idari para cezası verilir.

Bu Tebliğ hükümlerine göre verilen idari para cezaları işveren veya işveren vekili tarafından tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenmesi gerekmektedir.

6. SONUÇ

“Mesleki Yeterlilik Kurumu Mesleki Yeterlilik Belgesi Zorunluluğu Getirilen Mesleklere İlişkin Tebliğ hükümleri uyarınca “Mesleki Yeterlilik Belgesi” zorunluluğu için;

- Mesleğin, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkarılan tebliğde yer alması,
- İlgili mesleğin ulusal meslek standardının Resmi Gazete’de yayımlanması,
- Mesleğin tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alması,

gerekmektedir.

Mesleki Yeterlilik Belgesi zorunluluğu için yukarıda belirtilen koşulların birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından mesleki yeterlilik belgesi zorunluluğu getirilen mesleklere ilişkin tebliğ yayımlandıktan sonra tebliğ yayım tarihini takip eden 12 ay sonra itibariyle belge olmaksızın işçi istihdam edilemeyecektir.

Mesleki Yeterlilik Belgesi almak için gereken şartlar her meslek için geliştirilen “Ulusal Yeterlilikler” ile belirlenmektedir.

Mesleki Yeterlilik Belgesi sınav ve belgelendirme süreci, belirlenen ulusal yeterliliklerde akredite olmuş ve MYK tarafından yetkilendirilmiş kurum/kuruluşlarca yürütülmektedir. Söz konusu akredite kuruluşlar MYK Web Portalında yer almaktadır.

Mesleki Yeterlilik Belgesi için gerekli tüm işlemler MYK'nın gözetim ve denetimi altında, ilgili yeterlilikte yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşu tarafından yürütülmektedir. Yetkilendirilmiş kuruluşun yapacağı ölçme ve değerlendirme sonucunda belgelendirilmesi uygun olan kişilere (yapılan sınavlarda başarılı olanlara) MYK Yönetim Kurulu'nun onayı ile MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi verilmektedir.

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'na göre ustalık belgesi almış olanlar ile Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı mesleki ve teknik eğitim okullarından ve üniversitelerin mesleki ve teknik eğitim veren okul ve bölümlerinden mezun olup, diplomalarında veya ustalık belgelerinde belirtilen bölüm, alan ve dallarda çalıştırılanlar için mesleki yeterlilik belgesi şartı aranmamaktadır.

Mesleki yeterlilik belgesi, AB ülkeleri ve Europass sistemini tanıyan ülkelerde geçerli olan bir sertifika türüdür ve Europass özelliği vardır.

Europass sertifika eki almaya hak kazanan kişiler, sertifika ekini tanıyan ülkelerde, mesleklerini yapabilme imkanına da sahiptirler.¹

BARIŞ ERDEM DANIŞMANLIK İŞ HUKUKU EKİBİ

---

¹ **Europass Sertifika Eki**, mesleki öğretim ve eğitim sertifikası veya MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi sahiplerine verilebilen, AB ülkeleri ile Europass'ı tanıyan ülkelerde kullanılan, MYK Mesleki Yeterlilik Belgesine ilişkin detaylı bilgilerin yer aldığı, bilgi beceri ve yetkinliklerin özellikle ülke dışındaki işverenler veya kurumlar tarafından daha kolay anlaşılmasını sağlayan ve ayrıca MYK Mesleki Yeterlilik Belgesinde yer alan yeterlilik birimlerine ilişkin öğrenme çıktılarını içeren ortak bir formattır. Europass Sertifika eki MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi sahiplerinin Ulusal Europass Merkezi ve MYK internet sitelerinden ücretsiz erişilebileceği uluslararası normlara göre hazırlanmış bir dokümandır. MYK Mesleki Yeterlilik Belgesinde yer alan yeterlilik birimlerine ilişkin öğrenme çıktıları ve belgede yer verilmeyen belgeyi açıklayıcı diğer ifadeler, ilgili ulusal yeterliliğe ait Europass Sertifika Ekinde yer almaktadır.

Europass Sertifika Eki; Orijinal MYK Mesleki Yeterlilik Belgesinin yerine geçmez, Denkliği garantileyen otomatik bir sistem değildir. Kişiye özel düzenlenmez. MYK Mesleki Yeterlilik Belgeleri için ulusal yeterliliklere ilişkin hazırlanan Europass Sertifika Eklerine MYK internet sitesinden erişilebileceği gibi Europass Sertifika Eki belge alınan yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşundan da talep edilebilir. (<https://www.myk.gov.tr/>)

